

Oversættelse.Bilag 5.**Videnskabens Organisering.****Minister Borbergs Tale i Fællesudvalget for 2. og 3. Udvalg den 22. November 1946.**

Maa jeg føje min Røst til deres, der har hyldet det økonomiske og sociale Raad for det Arbejde, der er blevet udført siden Januar: Medlemsrepræsentanterne i Raadet har tjent de Forenede Nationer vel.

Naar jeg ikke standser her, er det fordi Kassemesterens Skygge er faldet over de store Forhaabningers Tempel, og der er ytret Frygt for, at vi muligvis ikke vil kunne skaffe kvalificeret Personale i tilstrækkeligt Antal til at imødekomme de Krav, vore forskellige Institutioner stiller.

Maa jeg yde et beskedent Bidrag til den Tænkning, der særlig i Raadet maa udføres for at lindre denne Situation.

For Aar tilbage blev der her i de Forenede Stater foretaget Forskningsarbejde med Henblik paa at undersøge og forudsige den sociale og økonomiske Udvikling her i Landet. Hvis et lignende sociologisk Forskningsarbejde nu blev foretaget indenfor det mellemfolkelige Livs og den mellemfolkelige Kulturs Omraade, vilde Videnskabsmænd uden Tvivl ikke alene fremhæve Videnskabens Indflydelse paa mellemfolkelige Problemer, men ogsaa den voksende Tro paa Nyttens af at anvende den objektive Metode, i sin bedste Form den videnskabelige Mentalitet, paa Verdensproblemerne.

Vor Pagt vidner om denne Udvikling.

Det økonomiske og sociale Raad selv er mere uafhængigt af Politik end Folkeforbundets Raad var, og dets Kommissioner og endnu mere vore særlige Institutioner, som f. Eks. UNESCO og Verdenssundhedsorganisationen arbejder henimod den størst mulige Anvendelse af videnskabeligt erhvervet Viden.

Men De vil finde en yderligere Tendens i den Retning i forskellige Forslag, som »ligger i Luften«. Jeg minder Dem om Libanons Delegations Forslag angaaende raadgivende Sagkyndige, som skulde bistaa Medlemsstaterne paa en objektiv, upolitisk Maade, og den samme Delegations Forslag til Gunst for Oprettelsen af en Organisation, en Verdenssammenslutning, af Universiteter, der er blevet udsat til næste Samling.

I Raadet har den franske Delegation forelagt sit modige Forslag til Gunst for Oprettelsen af de Forenede Nationers Forskningslaboratorier; dette Ord benyttes saa det endog omfatter sociologiske Laboratorier. Sidst, men ikke mindst, lad mig nævne de Forenede Staters Forslag, der er forelagt Raadet paa Præsident Trumans Initiativ og gaar ud paa, at en Konference om Verdens Hjelpekilder indkaldes med Henblik paa deres Bevarelse og fyldestgørende Udnyttelse. I sit Brev til Mr. Winant om Sagen siger Præsidenten:

»Den moderne Videnskab er selv blevet en af de store mellemfolkelige Hjelpekilder«.

Det er en logisk Konsekvens af dette Synspunkt, at Præsidenten ikke ønsker Regeeringsrepræsentanter til Konferencen, men kun Udveksling af Oplysninger og vurderende Opfattelser mellem Sagkyndige. For mig fremmaner dette Forslag Billedet af Menneskets Økologi som Verdensøkonomiens Grundlag.

Alle disse Forslag forøger kun det stærke Indtryk af en voksende social Bevægelse i Videnskaben, som man faar, naar man ser ud over de Forenede Nationer. I Forgaars kunde man læse i Aviserne, at et Udvalg med Professor Einstein og Dr. Urey i Spidsen er blevet dannet for gennem Oplysning at bidrage til at forhindre, at dygtige Statsmænd blev hæmmet i deres Arbejde af forældede Meninger og Fordomme. Siden vi mødtes i London, er der blevet grundlagt en Verdenssammenslutning af videnskabelige Arbejdere, der er blevet